Dokument ten służy wyłącznie do celów dokumentacyjnych i instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego zawartość

►B

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia 30 maja 2011 r.

w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii

(2011/344/UE)

(Dz.U. L 159 z 17.6.2011, str. 88)

zmieniona przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
►M1	Decyzja wykonawcza Rady 2011/541/UE z dnia 2 września 2011 r.	L 240	8	16.9.2011

▼B

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia 30 maja 2011 r.

w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii

(2011/344/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej ([1]), w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Portugalia znalazła się ostatnio pod wzrastającą presją ze strony rynków finansowych, stwarzając zwiększone obawy dotyczące stabilności finansów publicznych tego kraju. Obecny kryzys istotnie wywarł ogromny wpływ także na finanse publiczne, co doprowadziło do gwałtownego wzrostu oprocentowania emitowanych przez nie obligacji. Po tym jak agencje ratingowe kilkakrotnie obniżyły ocenę wiarygodności kredytowej Portugalii, kraj ten utracił zdolność do refinansowania swojego zadłużenia w sposób zapewniający długoterminową stabilność finansów publicznych. Jednocześnie krajowy sektor bankowy, który jest w znacznym stopniu uzależniony od finansowania zewnętrznego, w szczególności w ramach strefy euro, został stopniowo pozbawiony dostępu do finansowania na rynkach międzynarodowych.

(2) W świetle tych poważnych zaburzeń gospodarczych i finansowych wynikających z nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza kontrolą rządu, w dniu 7 kwietnia 2011 r. władze Portugalii oficjalnie zwróciły się o pomoc finansową Unii Europejskiej, państw członkowskich, których walutą jest euro, oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego („MFW”) w celu wsparcia programu politycznego ukierunkowanego na przywrócenie zaufania i trwałego wzrostu gospodarki oraz zapewnienia stabilności finansowej w Portugalii, w strefie euro i w Unii. W dniu 3 maja 2011 r. osiągnięto porozumienie pomiędzy rządem Portugalii i wspólną delegacją złożoną z przedstawicieli Komisji, MFW i EBC co do kompleksowego trzyletniego programu działań na okres do połowy roku 2014; porozumienie to zostanie ujęte w protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej (ang. *Memorandum of Economic and Financial Policies*) i w protokole ustaleń dotyczącym szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (ang. *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality*). Program ten zyskał poparcie dwóch największych partii opozycyjnych.

([1]) Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.

▼B

(3) Portugalia przedstawiła Komisji i Radzie projekt gospodarczego i finansowego programu dostosowawczego („program”), którego celem jest przywrócenie zaufania do państwa i systemu bankowego oraz wsparcie wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. W planie przewidziano podjęcie kompleksowych działań na trzech frontach. Po pierwsze – głębokie i przyspieszone reformy strukturalne mające zwiększyć potencjał wzrostu, przyczynić się do tworzenia nowych miejsc pracy i poprawić konkurencyjność (w tym poprzez dewaluację przy pomocy środków polityki fiskalnej). W szczególności program obejmuje reformy rynku pracy, sądownictwa, sektorów sieciowych oraz branży budownictwa mieszkaniowego i branży usługowej, mające na celu wzmocnienie potencjału wzrostu gospodarki, poprawę konkurencyjności i wsparcie procesu dostosowań gospodarczych. Drugim elementem jest wiarygodna i zrównoważona strategia konsolidacji budżetowej wsparta środkami strukturalnymi i lepszą kontrolą budżetową nad partnerstwami publiczno-prywatnymi i przedsiębiorstwami będącymi własnością skarbu państwa, której celem jest doprowadzenie do stałego spadku wskaźnika zadłużenia publicznego brutto w średnim okresie. Władze zobowiązały się do obniżenia deficytu do poziomu 3 % PKB do roku 2013 r. Trzecim elementem jest strategia sektora finansowego opierająca się na dokapitalizowaniu i delewarowaniu, obejmująca działania mające na celu ochronę sektora finansowego przed bezładnym delewerowaniem poprzez mechanizmy rynkowe wspierane przez instrumenty gwarancyjne.

(4) Według aktualnych prognoz Komisji dotyczących wzrostu nominalnego PKB (-1,2 % w roku 2011, -0,5 % w 2012, 2,5 % w 2013 i 3,9 % w 2014) cele budżetowe są zgodne z przewidywanym wzrostem relacji długu do PKB z poziomu 101,7 % w 2011 r. do 107,4 % w roku 2012, 108,6 % w 2013 i 107,6 % w 2014. Relacja długu do PKB ustabilizuje się zatem w 2013 r., a następnie przyjmie tendencję spadkową, zakładając dalsze postępy w redukcji deficytu. Na dynamikę zadłużenia ma wpływ szereg operacji pozabudżetowych, które zgodnie z prognozami doprowadzą do wzrostu relacji długu do PKB o 1¾ punktu procentowego (p.p.) PKB w 2011 r. i o ¾ p.p. rocznie w latach 2012–2014. Chodzi tu o operacje pozyskania znacznych aktywów finansowych, zwłaszcza na potrzeby możliwego dokapitalizowania banków i dofinansowania przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, w wysokości odpowiadającej ½ % PKB rocznie w latach 2011–2014. Z drugiej strony do ograniczenia zadłużenia przyczynią się dochody z prywatyzacji, które do roku 2013 wyniosą łącznie około 3 % PKB.

(5) Komisja w porozumieniu z Europejskim Bankiem Centralnym („EBC”) i wspólnie z MFW oceniają, że w okresie od czerwca 2011 r. do połowy 2014 r. potrzeby finansowe Portugalii wyniosą łącznie 78 mld EUR. Pomimo znacznej konsolidacji budżetowej niedobór środków państwa może wynieść łącznie 63 mld EUR w całym okresie objętym programem. Oznacza to brak dostępu do rynku długu w średnim i długim okresie do pierwszej połowy 2013. Przyjmuje się, że Portugalia będzie w stanie refinansować część swojego obecnego zadłużenia krótkoterminowego, natomiast w programie przewidziano także bufor finansowy na wypadek nieoczekiwanych odstępstw od podstawowego scenariusza finansowania zakładanego przez Komisję. Zachęca się Portugalię do utrzymania i dostosowania operacji na swoim rynku finansowym w celu rozwoju dostępu do rynku

▼B

i zaufania. Zawarta w programie strategia dotycząca sektora finansowego, mająca na celu trwałe przywrócenie zaufania do portugalskiego systemu bankowego, wymaga podniesienia przez grupy bankowe współczynnika kapitału podstawowego warstwy 1 do poziomu 9 % do końca 2011 r. i 10 % do końca roku 2012, a następnie utrzymania tego poziomu. W programie przewidziano mechanizm wsparcia systemu bankowego do maksymalnej wysokości 12 mld EUR celem zapewnienia niezbędnego kapitału w razie gdyby nie udało się znaleźć rozwiązań rynkowych. Rzeczywiste potrzeby finansowe mogą być jednak znacznie niższe, zwłaszcza gdy warunki rynkowe znacząco się polepszą, a w okresie objętym programem banki nie odnotują żadnych poważnych nieoczekiwanych strat.

(6) Program byłby finansowany z wkładów pochodzących ze źródeł zewnętrznych. Pomoc Unii na rzecz Portugalii w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej ustanowionego rozporządzeniem (UE) nr 407/2010 oraz w ramach wkładu z Europejskiego Instrumentu Stabilności Finansowej wyniosłaby maksymalnie 52 mld EUR. Ponadto Portugalia zwróciła się do MFW o pożyczkę w wysokości 23,742 mld SDR (specjalnych praw ciągnienia), tj. 26 mld EUR po kursie z dnia 5 maja 2011 r., w ramach instrumentu rozszerzonego wsparcia finansowego (ang. *Extended Fund Facility*). Wsparcie ze strony europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej musi zostać udzielone na warunkach zbliżonych do warunków MFW. Pomocą finansową Unii powinna zarządzać Komisja.

(7) Rada powinna dokonywać regularnych przeglądów prowadzonej przez Portugalię polityki gospodarczej.

(8) Ustalone z Portugalią szczegółowe warunki dotyczące polityki gospodarczej powinny zostać określone w protokole ustaleń dotyczącym szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (ang. *Memorandum of Understanding on Specific Economic Policy Conditionality*) („protokół ustaleń”). Szczegółowe warunki finansowe powinny zostać określone w umowie pożyczki.

(9) W regularnych odstępach czasu Komisja, we współpracy z EBC powinna weryfikować na podstawie wyników wizyt kontrolnych i regularnych sprawozdań władz Portugalii, czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej są spełniane.

(10) Podczas realizacji programu Komisja powinna zapewniać dodatkowe wskazówki w zakresie polityki oraz pomoc techniczną w określonych dziedzinach.

(11) Operacje, których finansowanie jest wspierane z pomocy finansowej Unii, muszą być zgodne z polityką Unii i prawodawstwem unijnym. Interwencje wspierające instytucje finansowe muszą być dokonywane zgodnie z unijnymi przepisami w zakresie konkurencji.

▼B

(12) Należy przyznać pomoc w celu wsparcia skutecznej realizacji programu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udziela Portugalii pożyczki do maksymalnej wysokości 26 mld EUR, przy czym średni okres wymagalności wynosi maksymalnie 7,5 roku.

2. Pomoc finansowa jest udostępniana przez okres trzech lat, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie niniejszej decyzji.

▼M1

3. Pomoc finansowa Unii jest udostępniana Portugalii przez Komisję w maksymalnie 14 ratach. Rata może zostać wypłacona w jednej transzy lub w kilku transzach. Okresy wymagalności transz w ramach pierwszej i drugiej raty mogą być dłuższe niż maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1. W takich przypadkach okresy wymagalności kolejnych transz są ustalane tak, aby po wypłacie wszystkich rat osiągnięto maksymalny średni okres wymagalności, o którym mowa w ust. 1.

▼B

4. Warunkiem uruchomienia pierwszej raty jest wejście w życie umowy pożyczki i protokołu ustaleń. Warunkiem uruchomienia kolejnych rat pożyczki jest pozytywny wynik przeprowadzonej przez Komisję w porozumieniu z EBC weryfikacji przestrzegania przez Portugalię ogólnych warunków dotyczących polityki gospodarczej, określonych w niniejszej decyzji i w protokole ustaleń.

5. Portugalia pokrywa koszty finansowania każdej transzy pomocy finansowej ponoszone przez Unię, powiększone o marżę w wysokości 215 punktów bazowych, co jest zbliżone do warunków wsparcia udzielonego przez MFW.

6. Portugalia pokrywa ponadto koszty, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 407/2010.

7. Jeżeli będzie to wymagane w celu finansowania pożyczki, dozwolone jest ostrożne dokonywanie swapów stóp procentowych z kontrahentami posiadającymi najwyższą wiarygodność kredytową oraz korzystanie z możliwości przyspieszenia zaciągnięcia pożyczki.

8. Komisja decyduje o wysokości i uruchamianiu kolejnych rat. Komisja decyduje o wysokości transz.

Artykuł 2

1. Pomocą zarządza Komisja w sposób zgodny ze zobowiązaniami Portugalii.

2. Komisja w porozumieniu z EBC uzgadnia z władzami Portugalii szczegółowe warunki związane z pomocą finansową dotyczące polityki gospodarczej, zgodnie z art. 3. Warunki te są określone w protokole ustaleń, który zostanie podpisany przez Komisję i władze Portugalii, zgodnie ze zobowiązaniami, o których mowa w ust. 1. Szczegółowe warunki finansowe są określone w umowie pożyczki, która ma zostać zawarta z Komisją.

▼B

3. Komisja we współpracy z EBC weryfikuje w regularnych odstępach czasu (co najmniej raz na kwartał), czy związane z pomocą finansową warunki dotyczące polityki gospodarczej są spełniane, i przed wypłatą każdej raty składa sprawozdanie Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu. W tym celu władze Portugalii w pełni współpracują z Komisją i EBC oraz udostępniają im wszelkie niezbędne informacje. Komisja informuje Komitet Ekonomiczno-Finansowy o ewentualnym refinansowaniu pożyczek lub zmianie warunków finansowych.

4. Portugalia przyjmuje i wprowadza w życie dodatkowe środki konsolidacyjne mające na celu zapewnienie stabilności makrofinansowej, w przypadku gdyby takie środki okazały się niezbędne w okresie, w którym udzielana jest pomoc. Władze Portugalii z wyprzedzeniem konsultują z Komisją i EBC ewentualne przyjęcie takich dodatkowych środków.

Artykuł 3

1. Niniejszym zatwierdza się przygotowany przez władze Portugalii projekt dostosowawczego programu gospodarczego i finansowego („program”).

2. Wypłata każdej kolejnej raty następującej po pierwszej z nich jest uzależniona od zadowalającej realizacji programu, a w szczególności od spełnienia szczegółowych warunków dotyczących polityki gospodarczej określonych w protokole ustaleń. Obejmują one m.in. środki przewidziane w ust. 4–8 niniejszego artykułu.

3. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 10 068 mln EUR (co według aktualnych prognoz odpowiada 5,9 % PKB) w 2011 r., 7 645 mln EUR (4,5 % PKB) w 2012 r. i 5 224 mln EUR (3,0 % PKB) w roku 2013, zgodnie z wymogami procedury nadmiernego deficytu. Na potrzeby kalkulacji deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia banków przyjętych w kontekście rządowej strategii dotyczącej sektora finansowego. Konsolidacja osiągnięta zostanie za pomocą wysokiej jakości środków o trwałym charakterze, przy ograniczeniu do minimum konsekwencji dla słabszych grup społecznych.

4. Portugalia przyjmie środki określone w ust. 5–8 przed końcem wyznaczonego roku, przy czym dokładne terminy na lata 2011–2014 są określone w protokole ustaleń. W przypadku odejścia od realizacji celów Portugalia jest gotowa do przyjęcia dodatkowych środków konsolidacyjnych mających na celu obniżenie do 2013 r. deficytu do poziomu poniżej 3 % PKB.

5. Do końca 2011 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

▼M1

a) Portugalia w pełni wdroży przewidziane w budżecie na 2011 r. środki konsolidacji budżetowej o wartości około 9 mld EUR oraz dodatkowe środki konsolidacyjne ogłoszone przez rząd w późniejszych terminach. Aby skompensować niekorzystne tendencje budżetowe i powstałe zagrożenie osiągnięcia docelowego poziomu deficytu na rok 2011, Portugalia będzie wykonywać swój budżet ze zwiększoną skrupulatnością, wdroży zatwierdzoną już jednorazową podwyżkę podatku dochodowego od osób fizycznych w 2011 r., przełoży zwiększenie stawki VAT dla gazu ziemnego

▼M1

i energii elektrycznej z 2012 r. na dzień 1 października 2011 r. oraz przyspieszy sprzedaż koncesji. Władze podejmą także starania, aby przyjąć inne środki konsolidacyjne o trwałym charakterze lub przełożyć na wcześniejszy termin realizację innych środków przewidzianych na rok 2012. Realizowany obecnie proces etapowego przeniesienia funduszy emerytur kapitałowych do państwowego systemu zabezpieczenia społecznego ma wyjątkowo zapewnić bufor umożliwiający osiągnięcie docelowego poziomu deficytu budżetowego na rok 2011. Nabyte aktywa tych funduszy emerytalnych nie będą wykorzystywane w sposób, który mógłby zagrozić długoterminowej stabilności;

b) Portugalia przyjmie środki poprawiające zarządzanie finansami publicznymi. Portugalia wdroży środki przewidziane w nowej ramowej ustawie budżetowej, w tym wprowadzi średniookresowe ramy budżetowe, przygotuje średniookresową strategię budżetową i utworzy niezależną radę budżetową. Ramy budżetowe na szczeblu lokalnym i regionalnym zostaną znacząco wzmocnione, w szczególności poprzez dostosowanie odpowiednich przepisów o finansowaniu do wymogów ramowej ustawy budżetowej. Portugalia poprawi sprawozdawczość w zakresie finansów publicznych i nadzór nad nimi, w szczególności w odniesieniu do zaległych płatności; ustanowi ona strategię regulowania zaległych płatności oraz wzmocni przepisy i procedury dotyczące wykonania budżetu. W ramach procesu budżetowego Portugalia rozpocznie systematyczną i regularną analizę zagrożeń budżetowych, w tym zagrożeń związanych z partnerstwami publiczno-prywatnymi i ze spółkami będącymi własnością państwa;

c) Portugalia będzie nadal wspierać funkcjonowanie rynku pracy, w szczególności podejmując środki służące zreformowaniu przepisów o ochronie zatrudnienia, ustalaniu wynagrodzenia i aktywnej polityce rynku pracy;

▼B

d) w energetyce Portugalia podejmie środki na rzecz ułatwienia nowym podmiotom wejścia na rynek, wspierania utworzenia iberyjskiego rynku gazu oraz zweryfikowania mechanizmów wsparcia i opłat wyrównawczych mających zastosowanie do wytwarzania energii elektrycznej. W odniesieniu do pozostałych sektorów sieciowych, zwłaszcza transportu, telekomunikacji i usług pocztowych, Portugalia przyjmie dodatkowe środki na rzecz wspierania konkurencji i elastyczności;

▼M1

e) Portugalia będzie nadal otwierała swoja gospodarkę na konkurencję. Rząd podejmie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby państwo portugalskie lub dowolny organ publiczny nie zawierały, jako udziałowcy, umów udziałowców, które mogłyby ograniczać swobodny przepływ kapitału lub wpływać na kontrolę zarządzania spółkami. Nowa ustawa prywatyzacyjna będzie przestrzegać zasad swobodnego przepływu kapitału i nie będzie przyznawać państwu specjalnych praw lub umożliwiać korzystania z takich praw. Dokonana zostanie zmiana prawa konkurencji, którego celem będzie zwiększenie tempa i skuteczności realizowania przepisów tego prawa;

▼B

f) Portugalia poprawi praktyki i przepisy w dziedzinie zamówień publicznych, aby przyczynić się do stworzenia bardziej konkurencyjnych warunków dla przedsiębiorczości oraz do zwiększenia efektywności wydatków publicznych;

▼M1

g) Portugalia przyjmie środki służące poprawie efektywności i stabilności spółek należących do państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Portugalia przygotuje wszechstronny dokument strategiczny w sprawie spółek należących do państwa, zawierający przegląd struktury taryf i świadczonych usług oraz plan zaostrzający wymogi w zakresie zaciągania pożyczek od 2012 r. Portugalia wdroży bieżące plany służące obniżeniu kosztów operacyjnych o średnio co najmniej 15 % w spółkach należących do państwa na szczeblu centralnym z wyłączeniem sektora zdrowia oraz przygotuje równoważny plan dla spółek należących do państwa na szczeblu regionalnym i lokalnym;

h) Portugalia wdroży program prywatyzacji. W szczególności w 2011 r. sprzedane zostaną udziały sektora publicznego w EDP, REN i GALP oraz – jeżeli pozwolą na to warunki rynkowe – w TAP. Przygotowany zostanie strategiczny plan prywatyzacji dla podmiotu Parpública. Plan prywatyzacji do roku 2013 obejmie także spółki Aeroportos de Portugal, część CP odpowiadającą za przewozy towarowe, Correios de Portugal i Caixa Seguros, a także szereg mniejszych firm.

▼B

6. W 2012 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

▼M1

a) w budżecie na 2012 r. zawarte zostaną neutralne dla budżetu zmiany w systemie podatkowym, z myślą o obniżeniu kosztów pracy i zwiększeniu konkurencyjności. Reforma zostanie opracowana w porozumieniu z Komisją, EBC i MFW;

b) środki określone w lit. c) i d), o wartości wynoszącej co najmniej 5,1 mld EUR, zostaną włączone do budżetu na 2012 r. Podjęte zostaną kolejne środki, głównie po stronie wydatków, tak aby pokryć wszelkie ewentualne braki wynikające z sytuacji budżetowej w 2011 r. Przed zatwierdzeniem przez rząd budżetu na 2012 r. przygotuje on zaktualizowaną ocenę sytuacji budżetowej i prognoz, uwzględniając rozmowy prowadzone na temat budżetu na 2012 r. z Komisją, EBC i MFW;

▼B

c) w budżecie na 2012 r. przewidziane zostanie zmniejszenie wydatków o co najmniej 3,5 mld EUR, obejmujące kompleksową reorganizację administracji centralnej; eliminację podwójnych struktur i innych przypadków nieefektywności; cięcia wydatków na edukację i opiekę zdrowotną; zmniejszenie transferów do samorządów regionalnych i lokalnych; zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym; zmiany wysokości emerytur; oraz zmniejszenie nakładów inwestycyjnych i innych wydatków zgodnie z programem;

d) po stronie dochodów budżet zawierać będzie środki o łącznej wartości około 1,5 mld EUR na przestrzeni całego roku, m.in.: poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i podatkiem dochodowym od osób fizycznych poprzez ograniczenie odliczeń i zasad specjalnych; zapewnienie zbieżności odliczeń od podatku dochodowego od osób fizycznych mających zastosowanie w przypadku rent i emerytur oraz

▼B

dochodów z pracy; zmiany zasad opodatkowania nieruchomości polegające na znacznym ograniczeniu zakresu zwolnień; poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem VAT poprzez ograniczenie zakresu zwolnień i zmiany w wykazach towarów i usług objętych stawką obniżoną, standardową i podwyższoną; oraz podwyżki akcyzy. Środkom tym towarzyszyć będą działania na rzecz zwalczania uchylania się od opodatkowania, zwalczania oszust podatkowych i zwalczania szarej strefy;

e) Portugalia wprowadzi wzmocnione ramy prawno-instytucjonalne na potrzeby oceny zagrożeń dla budżetu przed zawarciem partnerstwa publiczno-prywatnego. Portugalia przyjmie także przepisy regulujące tworzenie i funkcjonowanie przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Do czasu zmiany przepisów i wprowadzenia nowej struktury prawnej Portugalia nie zawrze żadnego nowego partnerstwa publiczno-prywatnego ani nie utworzy przedsiębiorstwa będącego własnością skarbu państwa;

f) administracja samorządowa w Portugalii składa się obecnie z 308 gmin i 4 259 powiatów. Portugalia opracuje skonsolidowany plan mający na celu reorganizację i znaczne zmniejszenie liczby tych jednostek. Zmiany te wejdą w życie z początkiem następnej tury lokalnych wyborów;

g) Portugalia zmodernizuje swoją administrację podatkową poprzez utworzenie centralnego organu, zmniejszenie liczby urzędów gminnych i zlikwidowanie pozostałych wąskich gardeł w systemie odwoływania się od decyzji podatkowych;

h) Portugalia wprowadzi przepisy mające na celu zreformowanie systemu ubezpieczenia od bezrobocia, w tym ograniczenie do 18 miesięcy maksymalnego okresu uprawnienia do świadczeń, ograniczenie wysokości świadczeń do dwuipółkrotności minimum socjalnego, ograniczenie zakresu świadczeń przysługujących w okresie bezrobocia, skrócenie minimalnego okresu opłacania składek oraz objęcie systemem niektórych kategorii samozatrudnionych. Po przeprowadzeniu przeglądu aktualnych praktyk i uzgodnieniu planu działania należy wzmocnić aktywną politykę rynku pracy;

i) zgodnie z protokołem ustaleń należy zharmonizować system odpraw z praktyką w tym zakresie stosowaną w innych państwach członkowskich UE;

j) zgodnie z protokołem ustaleń należy złagodzić przepisy dotyczące wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach oraz wprowadzić bardziej elastyczne uregulowania dotyczące czasu pracy;

k) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie sprzyjać tworzeniu miejsc pracy i zwiększaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, w dążeniu do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. Ewentualne podniesienie płac minimalnych może nastąpić jedynie, jeśli jest uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy. Należy podjąć środki celem usunięcia słabości obecnych mechanizmów negocjowania wynagrodzeń, w tym przyjąć przepisy celem zdefiniowania na nowo kryteriów i procedur rozszerzania zakresu układów zbiorowych oraz celem ułatwienia zawierania porozumień na poziomie przedsiębiorstw;

l) należy opracować plan działania na rzecz poprawy jakości kształcenia średniego i zawodowego;

▼B

m) należy poprawić funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości poprzez wprowadzenie środków zaproponowanych w planie reformy wymiaru sprawiedliwości oraz przeprowadzenie i skontrolowanie zaległych spraw celem określenia środków mających prowadzić do usunięcia zaległości i wspierania pozasądowego rozstrzygania sporów;

n) należy poprawić ramy konkurencji poprzez wzmocnienie niezależności krajowych organów regulacyjnych i zwiększenie ich środków. Należy zliberalizować wolne zawody poprzez udoskonalenie ram kwalifikacji zawodowych i likwidację ograniczeń w zawodach regulowanych;

o) należy zlikwidować ceny regulowane na rynkach energii elektrycznej i gazu.

7. W 2013 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

a) budżet na 2013 r. obejmować będzie wynoszące co najmniej 3,2 mld EUR środki konsolidacji budżetowej służące redukcji deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w okresie, o którym mowa w art. 3 ust. 3. W szczególności po stronie wydatków w budżecie przewidziane zostanie obniżenie wydatków w 2013 r. o co najmniej 2,5 mld EUR, w tym: ograniczenie wydatków na administrację centralną, edukację i opiekę zdrowotną; zmniejszenie transferów do samorządów regionalnych i lokalnych; zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym; oraz obniżenie kosztów przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa;

b) w budżecie przewidziane zostaną środki po stronie dochodów, w tym zwłaszcza dalsze poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i podatkiem dochodowym od osób fizycznych, podwyższenie stawek akcyzy oraz zmiany w opodatkowaniu nieruchomości, które przyniosą dodatkowe dochody w wysokości niemal 0,8 mld EUR. Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych w następstwie objęcia wszystkich dziedzin gospodarki reformami i uproszczeniem (system jednego okienka i projekty niewymagające zezwoleń); a także poprzez złagodzenie barier w dostępie do kredytu, z którymi mają do czynienia małe i średnie przedsiębiorstwa, między innymi poprzez wdrożenie dyrektywy 2011/7/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych ([1]);

c) Portugalia dokończy usuwanie zaległości sądowych.

8. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia odpowiednio dokapitalizuje swój sektor bankowy i zmniejszy w nim w sposób zorganizowany udział finansowania dłużnego oraz zamknie sprawę Banco Português de Negócios. W tym zakresie Portugalia opracuje i uzgodni z Komisją, EBC i MFW strategię dotyczącą przyszłej struktury i funkcjonowania portugalskich grup bankowych, gwarantującą zachowanie stabilności finansowej. W szczególności, i zgodnie określonymi terminami na lata 2011–2014, określonymi w protokole ustaleń, Portugalia:

▼M1

a) będzie zachęcać banki do wzmacniania bufora zabezpieczeń i nadzorować emisję obligacji bankowych gwarantowanych przez rząd, na których emisję o wartości do 35 mld EUR zezwolono zgodnie z przepisami Unii dotyczącymi pomocy państwa;

([1]) Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1.

▼M1

b) będzie ściśle nadzorować plany przedstawiane przez banki, których celem jest osiągnięcie współczynnika kapitału podstawowego warstwy 1 (Tier 1) w wysokości 9 % do końca 2011 r. oraz 10 % najpóźniej do końca 2012 r. Jeżeli banki nie zdołają w terminie spełnić wymogów w zakresie poziomu kapitału, mogłoby to oznaczać konieczność tymczasowego dokapitalizowania prywatnych banków ze środków publicznych poprzez ustanowiony mechanizm wsparcia wypłacalności banków opiewający na 12 mld EUR;

c) zapewni zrównoważone i uporządkowane delewarowanie sektora bankowego, co jest kluczową kwestią dla trwałego wyeliminowania wahań w poziomie finansowania. W ramach planów finansowania banki postawiły sobie za cel obniżenie wskaźnika kredytów do depozytów do około 120 % oraz zmniejszenie uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w trakcie realizacji programu. Bank Portugalii powinien zwrócić się do banków o dokonanie przeglądu planów finansowania do końca września. Przegląd tych planów finansowania należy przeprowadzać co kwartał, począwszy od drugiego przeglądu programu. Bank Portugalii podejmie stosowne działania w przypadku stwierdzenia odstępstw od planów finansowania banków;

▼B

d) określi jasne, okresowe docelowe wartości wskaźnika wykorzystania dźwigni finansowej przez banki oraz wzmocni w 2011 r. ramy oceny wypłacalności i zmniejszenia udziału finansowania dłużnego;

▼M1

e) zapewni reorganizację należącego do państwa banku Caixa Geral de Depositos („CGD”) celem odpowiedniego dokapitalizowania jego podstawowej działalności bankowej; środki niezbędne do dokapitalizowania banku powinny zostać pozyskane w ramach grupy. Doprowadzi do końca proces sprzedaży Banco Português de Negócios po uzyskaniu zgody od Komisji zgodnie z przepisami dotyczącymi konkurencji i pomocy państwa;

▼B

f) do końca 2011 r. zmieni przepisy dotyczące wczesnej interwencji i uchwał dotyczących likwidacji banków, a także przepisy dotyczące bankowego funduszu gwarancyjnego i funduszu gwarancyjnego dla rolniczych banków spółdzielczych, celem zapewnienia ochrony deponentów i ułatwienia restrukturyzacji. W szczególności fundusze te powinny zachować możliwość finansowania reorganizacji kryzysowej instytucji znajdujących się w trudnej sytuacji, jednak bez możliwości ich dokapitalizowania. Stosowne środki finansowe będą ograniczone do kwoty gwarantowanych depozytów, które musiałyby zostać wypłacone w przypadku likwidacji, i byłyby dopuszczalne wyłącznie jeżeli nie naruszałyby zdolności tych funduszy do spełniania ich głównej funkcji;

g) do końca listopada 2011 r. znowelizuje prawo upadłościowe w celu dopilnowania, by deponentom, których depozyty posiadają gwarancje, lub gwarantowanym funduszom (bezpośrednio lub w drodze subrogacji) przyznano pierwszeństwo w stosunku do wierzycieli nie mających zabezpieczenia w niewypłacalnym majątku danej instytucji kredytowej, jak również w celu zapewnienia większego wsparcia działań na rzecz skutecznego ratowania prawidłowo funkcjonujących przedsiębiorstw;

h) zobowiąże się do zachęcania prywatnych inwestorów do utrzymania – na zasadzie dobrowolności – ich ogólnego zaangażowania.

▼B

9. W celu zapewnienia sprawnej realizacji warunków programu oraz celem trwałej korekty zaburzeń równowagi Komisja będzie na bieżąco zapewniać doradztwo i wskazówki dotyczące reform polityki budżetowej, rynku finansowego i reform strukturalnych. W ramach pomocy dla Portugalii Komisja, wraz z MFW i we współpracy z EBC, dokonuje okresowych przeglądów skuteczności i wpływu uzgodnionych środków na gospodarkę i społeczeństwo, a także zaleca niezbędne korekty w celu wspierania wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej konsolidacji budżetowej i ograniczeniu do minimum szkodliwych skutków społecznych, szczególnie w odniesieniu do słabszych grup portugalskiego społeczeństwa.

Artykuł 4

Portugalia otworzy specjalny rachunek prowadzony przez Banco de Portugal do celów zarządzania środkami otrzymanymi w ramach pomocy finansowej Unii.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.